

Hisse geri alımı, bir şirketin piyasada işlem gören kendi hisselerini borsadan veya özel yollarla satın alarak şirket bünyesine geri çekmesi işlemidir. Şirket bu yol ile nakit kaynaklarını değerlendirmiş olur. Bu işlem, şirket hisselerinin piyasa fiyatının gerçek değerinin altında kaldığı düşünüldüğü zamanlarda yönetim kurulu tarafından tercih edilebilir. Geri alım işlemi sonucunda şirketin dolaşımdaki hisse sayısı azalmış olur. Aynı kâr daha az hisseye bölüneceği için hisse başına kazanç artabilir ve bu durum yatırımcılar tarafından çoğunlukla olumlu karşılanır. Ayrıca piyasalarda, geri alım yapan şirketin kendi hisselerine güvendiği algısı yayılır.

Türkiye’deki Yasal ve Düzenleyici Çerçeve

Borsa İstanbul’da hisse geri alımları, SPK tarafından 3 Ocak 2014’te yayımlanan Geri Alınan Paylar Tebliği (II-22.1) ile yasal çerçeveye uygun şekilde yürütülür. Tebliğ uyarınca bir şirket, genel kuruldan onay almak kaydıyla yönetim kurulu kararıyla geri alım programı başlatabilir; yönetim kurulu kararında geri alımın amacı, programın azami süresi, alınacak pay adedi ile kullanılacak fon tutarı gibi bilgiler yer almalı ve bu karar Kamuyu Aydınlatma Platformu (KAP) üzerinden özel durum açıklaması olarak kamuya duyurulmalıdır.

Mevzuata göre şirketlerin belirli sınırlara uyması gerekir: Örneğin, geri alınabilecek payların nominal değeri genellikle şirket sermayesinin en fazla %10’u ile sınırlıdır ve günlük geri alım miktarı son 20 işlem günündeki ortalama işlem hacminin %25’ini aşamaz. Ayrıca normal koşullarda şirket, borsada kendi hissesine vereceği alış emirlerinde fiyatı son gerçekleşen işlem fiyatının üzerine çıkamaz; bu kural, hisse geri alımlarının piyasa fiyatını yapay biçimde yukarı çekmemesi için getirilmiştir. Bu düzenlemeler, işlemlerin adil ve şeffaf şekilde, manipülasyondan uzak gerçekleşmesini sağlamayı amaçlar. Geri alım yapacak olan bir şirket genel kuruldan yetki almalıdır. Yapılan geri alım işlemlerinin her detayı KAP’ta yayınlanır. Bu sayede yatırımcılar geri alım işlemlerini takip edebilirler.

SPK Esneklikleri ve Olağanüstü Dönem Düzenlemeleri

SPK düzenlemeleri, şirketlerin sermaye artırımı dönemleri gibi hassas zamanlarda geri alım yapmalarına kısıtlamalar getirmiştir (örneğin, nakit sermaye artırım süreçlerinde geri alım yasaklanabilir). Bununla birlikte, piyasalarda dalgalanmanın arttığı olağanüstü dönemlerde SPK esneklik sağlayan geçici kararlar alabilmektedir. Nitekim 2023 ve 2025 yıllarında borsada yaşanan sert düşüşler sonrasında SPK, ilke kararlarıyla geçici olarak bazı kısıtlamaları kaldırmıştır. Örneğin Mart 2025’te SPK, şirketlerin geri alım yaparken %10 sermaye sınırını ve günlük alım limitlerini uygulamamasına izin vermiş; ayrıca normalde geçerli olan “piyasa fiyatının üzerinde fiyatla alım yapılamaz” kuralını ve açılış/kapanış seansı kısıtını geçici olarak askıya almıştır. Bu dönemde şirketler, herhangi bir toplam tutar üst limiti olmadan hisselerini geri alabilişlerdir. Ancak aynı düzenlemeyle, geri alımların spekülasyon amaçla kısa vadede alınıp satılmasını engellemek için 30 gün kuralı getirilmiştir: Geri alınan paylar, alım tarihinden itibaren 30 gün boyunca borsada satılamaz. Bu tür esnek düzenlemeler sayesinde şirketlerin zor zamanlarda hisse geri alımıyla piyasa istikrarına katkı sunmaları teşvik edilmektedir.

Büyük Şirketlerden Dikkat Çeken Geri Alım Hamleleri

Borsa İstanbul’da son yıllarda birçok önemli hisse geri alım örneği yaşanmış ve bu durum yatırımcıların dikkatini çekmiştir. Özellikle büyük şirketlerin yaptığı geri alımlar, piyasada geniş yankı bulmaktadır. 2021 yılında Koç Holding, tarihinde ilk kez bir hisse geri alım programı açıkladığında bu durum yatırım çevrelerinde büyük ilgi gördü. Koç Holding yönetimi, şirketin Borsa İstanbul’daki piyasa değerinin ve oluşan net aktif değer iskontosunun

şirketin gerçek performansını yansıtmadığını belirterek, sağlıklı fiyat oluşumuna katkıda bulunmak amacıyla geri alım kararı aldığını duyurdu. Bu kapsamda yönetim kurulu, nominal değeri 35 milyon TL olan (toplam 3,5 milyar adet) payın geri alınabilmesine onay verdi ve geri alım için şirketin öz kaynaklarından karşılanmak üzere azami 700 milyon TL fon ayırdı. Yönetim Kurulu kararı ile başlatılan bu programın, ilk genel kurul toplantısında ortakların bilgisine ve onayına sunulacağı da KAP açıklamasında belirtildi.

Koç Holding'in ardından grup şirketlerinden Arçelik de benzer gerekçeyle 2021'de kendi hisseleri için kapsamlı bir geri alım programı başlattı. Arçelik, çıkarılmış sermayesinin %10'una denk gelen 67,6 milyon TL nominal değerli (yaklaşık 6,8 milyar adet) paya kadar geri alım yapabileceğini ve bunun için 2,4 milyar TL'lik fon ayırdığını duyurdu. Her iki örnekte de şirketler, hisselerinin gerçek değerinin altında kaldığını vurgulayarak geri alımla piyasa fiyatına destek olmayı hedeflediklerini ifade ettiler.

2023 yılında Türk Hava Yolları (THY), Borsa İstanbul'da dikkat çeken bir başka büyük geri alım hamlesine imza attı. THY, piyasa koşullarındaki sert dalgalanmalar sonrasında hisse fiyatında sağlıklı oluşumu desteklemek amacıyla toplam 9 milyar TL büyüklüğünde bir hisse geri alım programı başlattığını KAP'a bildirdi. Bu program, THY'nin çıkarılmış sermayesinin azami %5'ine denk gelecek şekilde (yaklaşık 69 milyon adet pay) planlandı ve üç takvim yılını kapsayacak biçimde kurgulandı. Geri alımların şirketin mevcut nakit portföyünden finanse edileceği açıklanırken, yapılan işlemlerin ilk genel kurulda ortakların bilgisine sunulacağı belirtildi. THY'nin bu adımı, SPK'nın Şubat 2023'te getirdiği esnek düzenlemeler çerçevesinde mümkün oldu ve havacılık sektörü açısından önemli bir gelişme olarak değerlendirildi. Nitekim duyuru sonrasında THYAO hisselerinde kısa vadede pozitif bir seyir gözlemlendi.